

23.1.2020

Liikenneturvallisuusstrategian ohjausryhmän kokous

Osallistujat:

Laura Vilkkonen, LVM (puheenjohtaja)
Elina Immonen, LVM
Maija Rekola, LVM
Laura Kolinen, LVM
Eeva Asikainen, LVM
Stefan Gerkman, SM
Pauliina Kanerva, TEM
Anne Ilkka, STM
Jarkko Saarimäki, Liikenne- ja viestintävirasto
Virpi Anttila, Väylävirasto
Heikki Kallio, Poliisihallitus
Kati Mikkola, Opetushallitus
Kalle Parkkari, Onnettomuustietoinstituutti
Tuovi Päiviö, Uudenmaan ELY-keskus
Persephone Doupi, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Heikki Hälvä, Helsingin kaupunki
Anna-Liisa Tarvainen, Liikenneturva
Paavo, Taipale, Kuntaliitto

1. Tervetulosanat ja esittäytyminen

Puheenjohtaja Vilkkonen esitteli yleisesti liikenneturvallisuusstrategiaa. Liikenneturvallisuus on Suomessa pitkään mielletty vain tieliikenteen turvallisuudeksi. Valmisteltavassa strategiassa on kuitenkin tarkoitus kattaa kaikki liikennemuodot ja painottaa sitä, että liikenneturvallisuus koskee kaikkia liikennemuotoja. Liikennemuotojen välillä on yhteneväisyyksiä ja esimerkiksi automaatio on liikennemuodot rajat ylittävää. Liikenneturvallisuudesta onkin varmasti löydettävissä yhteisiä piirteitä ja periaatteita, joita ohjausryhmässä pyritään ennakkoluulottomasti miettimään ja tuomaan esiin. Strategiassa kantavana toimintamallina on hallinnonalojen rajat ylittävä yhteistyö. Tämä on erityisen tärkeää, sillä liikenneturvallisuuteen liittyvät ongelmat ovat monimutkaisia ja monitahoisia, eivätkä ne noudata perinteisiä ministeriöiden ja hallinnonalojen rajoja. Poikkihallinnollisen yhteistyön merkitystä korostetaan myös hallitusohjelmassa.

2. Strategiatyön esittely

Keskusteltiin strategiatyön valmistelusta käytännössä ja valmistelun aikataulusta. Liikenne- ja viestintäministeriöstä Rekola esitteli yleisesti strategiatyötä ja sen suunniteltua etenemistä ja tavoitteita sekä ohjausryhmän roolia liikenneturvallisuusstrategian valmistelussa. Liikenneturvallisuusstrategian taustalla on hallitusohjelmakirjaus. Strategia valmistellaan vuosina 2020-2021 ja se laaditaan vuosille 2022-2026. Tavoitteena on, että strategia hyväksytään valtioneuvoston periaatepäätöksenä. Strategia valmisteltaisiin pääosin työryhmissä ja ohjausryhmän tehtävänä on työryhmätyöskentelyn pohjalta tehdä linjauksia ja päätöksiä strategian sisällöstä.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	www.lvm.fi
	Eteläesplanadi 16	PL 31	029516001	etunimi.sukunimi@lvm.fi
	Helsinki	00023 Valtioneuvosto		kirjaamo@lvm.fi

Keskusteltiin yleisesti strategiasta ja työryhmistä. Liikenneturvallisuusstrategian valmistelun aloittamiseen oltiin tyytyväisiä ja sen valmistelua pidettiin tärkeänä. Työryhmien osalta nostettiin esiin, että Helsingin kaupunki on ainoana kaupunkina mukana strategiatyöskentelyssä. Tältä osalta työryhmiä olisi mahdollisesti vielä täydennettävä. Lisäksi keskustelussa nousi esiin liikenneturvallisuusstrategian suhde muihin valtioneuvostossa valmisteltaviin strategioihin. Koordinoinnin tärkeyttä muiden valmisteilla olevien strategioiden kanssa korostettiin, jotta strategioissa ei käsiteltäisi aivan samoja asioita ja siten syntyisi päällekkäisyyksiä. Toisaalta liikenneturvallisuusstrategiassa on kuitenkin tarkoitus tarkastella liikenneturvallisuutta laaja-alaisesti, jolloin joitakin yhteneväisyyksiä saattaa ilmetä. Liikenneturvallisuusstrategialla on kytköksiä muihinkin tärkeisiin tavoitteisiin ja toimenpiteet voivat palvella useita eri tavoitteita. Puheenjohtaja totesi keskustelun pohjalta, että liikenneturvallisuusstrategiassa painopiste on nimenomaisesti turvallisuuskysymyksissä. Strategiatyön on myös tarkoitus tuottaa syötteitä muihin strategioihin, kuten valmisteilla olevaan valtakunnalliseen liikennejärjestelmä suunnitelmaan.

3. Katsaus liikenneturvallisuuden nykytilaan

Onnettomuustietoinstituutin edustaja Parkkari esitteli tie-, maasto- ja rautatieliikenteen turvallisuuden nykytilaa tilastoiden valossa, jonka jälkeen esityksen aiheesta keskusteltiin yleisesti. Tilastojen osalta nostettiin esiin tilastoinnin määritelmien ja käytäntöjen yhtenäisyyden merkitys tilastoja tulkittaessa. Lisäksi pidettiin tarpeellisena kehittää onnettomuusdatan keräämistä valtakunnallisella tasolla. Esimerkiksi Ruotsissa on helpompi pääsy myös terveydenhuollon tietoihin, jolloin sattuneista onnettomuuksista on saatavilla laajemmin tietoa. Keskusteltiin myös viime vuosien myönteisestä kehityksestä tieliikenteen turvallisuudessa, mutta todettiin kehityksen olevan liian hidasta. Myös raskas liikenne nostettiin esiin keskustelussa ja sen huomioon ottamista strategian valmistelussa pidettiin tärkeänä.

Liikenne- ja viestintäministeriöstä Kolinen esitteli yleisellä tasolla vesiliikenteen ja ilmailun turvallisuutta liikenneturvallisuusstrategiassa valittujen rajausten mukaisesti. Strategiatyössä keskityttäisiin vesiliikenteen osalta tarkastelemaan huviveneilyn turvallisuutta ja ilmailun osalta kevyttä ilmailua sekä miehittämätöntä ilmailua. Rajauksia pidettiin tarkoituksenmukaisina. Samoin pidettiin hyvänä, että eri liikennemuotoja käsitellään yhdessä, sillä onnettomuuksiin liittyy eri liikennemuodoissa samankaltaisia tekijöitä, kuten alkoholi.

4. Ensimmäinen teema

Liikenne- ja viestintäministeriöstä Rekola esitteli ensimmäistä työryhmissä käsiteltävää teemaa: asenteet, osaaminen ja sosiaaliset tekijät. Teeman on tarkoitus ohjata työryhmien työskentelyä. Asenteiden osalta nousi esiin kysymys siitä, tulisiko asenteita tarkastella yksilön vai yhteisön näkökulmasta. Samoin nostettiin esiin yksilöiden ja yritysten erilaisten roolien huomioiminen. Asenteita tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon kaikki tosiasiallisesti vaikuttavat tahot ja tekijät sekä erilaiset toimintaketjut. Ongelmaksi saattaisi muodostua teeman osalta se, että erilaiset toimintaketjut ovat laajoja ja ongelmat monisyisiä, jolloin tarkastelun rajaaminen ja keskittäminen ovat tärkeitä. Liikenneturvallisuuteen liittyvät ongelmat ovat osittain sosiaalisia ongelmia, joiden hoitaminen ei liity välttämättä liikenteen ratkaisuihin. Osaamisen osalta todettiin, että oppiminen on elinikäistä ja liikennekasvatus on tärkeä näkökulma, joka tulisi ottaa huomioon kaikissa liikenneturvallisuuteen liittyvissä keskusteluissa. Osaamisen kehittämistä pidettiin tärkeänä. Huomiota tulisi kiinnittää myös mikroliikkumiseen eli sähköpotkulautoihin ja muihin vastaaviin liikkumisen välineisiin. Yleisesti strategiatyössä tulisi huomioida eri ikäryhmät. Keskustelussa nousi esiin myös, että ajokortteja ei enää suoriteta yhtä paljon kuin ennen, tai ainakin sen suorittaminen on siirtynyt myöhemmäksi. Tällä nähtiin olevan vaikutusta yleisesti liikennesääntöihin liittyvän osaamisen kannalta. Lisäksi nostettiin esiin, että tällä hetkellä osaamista kartutetaan ainoastaan ajokortin saamiseksi, mutta ajokortista ja autolla liikkumisesta ei opeteta pois. Käydyn keskustelun pohjalta puheenjohtaja totesi yhteenvetona, että

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

ensimmäinen teema ja sen käsittely työryhmissä vaikuttaa saaneen kannatusta ja se hyväksytään. Keskustelua jatkettaisiin työryhmissä.

5. Seuraava kokous

Seuraava ohjausryhmän kokous pidetään 27.5. klo 10-12 osoitteessa Eteläesplanadi 10. Annettiin tiedoksi myös jo myöhemmin keväällä pidettävän avoimen seminaarin ajankohta, jolloin on tarkoitus esitellä yleisesti työryhmätyöskentelyn tuloksia ensimmäisen teeman osalta. Seminaari järjestetään 22.4. iltapäivällä Säätytalolla. Kellonaika tarkentuu myöhemmin.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--